

P6_TA(2006)0039

A férfiak és nők közötti egyenlőség az Európai Unióban

Az Európai Parlament állásfoglalása a nők és férfiak közötti egyenlőségről az Európai Unióban (2004/2159(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére készített, a nők és férfiak egyenlőségéről szóló jelentésére – 2005 (COM(2005)0044),
 - tekintettel a közösségi stratégiára a nők és férfiak közötti egyenlőség terén (2001–2005) (COM(2000)0335) és a Bizottság 2000., 2001., 2002. és 2004. évi éves jelentéseire (COM(2001)0179, COM(2002)0258, COM(2003)0098 és COM(2004)0115),
 - tekintettel az EK-Szerződés 2. cikkére, 3. cikke (2) bekezdésére és 141. cikkére,
 - tekintettel az Európai Unió alapjogi chartájának 23. cikkére⁽¹⁾,
 - tekintettel az európai alkotmányt létrehozó szerződés I-2. és I-3. cikkére⁽²⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A6-0401/2005),
- A. mivel a nők és férfiak közötti egyenlőséget minden politikai területen biztosítani kell, amint azt az EK-Szerződés 3. cikkének (2) bekezdése és az Európai Unió alapjogi chartájának 23. cikke kimondja;
- B. mivel a nők és férfiak közötti egyenlőség többdimenziós megközelítést igényel az intézkedések teljes palettájával minden területen, nevezetesen az oktatás, a foglalkoztatás és pályafutás, a vállalkozó szellem, az azonos munkáért, vagy azonos értékű munkáért járó azonos fizetés, a családi élet és a szakmai tevékenység jobb összehangolása terén, valamint a nők és férfiak kiegyensúlyozott részvétele terén a politikai és gazdasági döntéshozatali folyamatokban;
- C. mivel kétséges, hogy az EK-Szerződés 141. cikkével összeegyeztethető-e, hogy a foglalkoztatási társadalombiztosítási konstrukciókban lehetővé teszik a nagyobb járulékfizetést vagy az alacsonyabb szintű ellátást a biztosított nemének függvényében;
- D. mivel a nők az egész Unióban alulreprezentáltak a politikai döntéshozó testületekben, és mivel néhány tagállamban, csatlakozó országban és különösen egyes tagjelölt országokban a női parlamenti képviselők aránya a 15,6%-os világtátlag alatt van;
- E. mivel a gyermekek, idősek és egyéb eltartottak gondozási szolgáltatásaihoz való megfelelő hozzáférés lényeges a nők és férfiak munkaerőpiacon való teljes körű és egyenlő részvételének lehetővé tétele érdekében;
- F. mivel a 2000. márciusi lisszaboni Európai Tanács hangsúlyozta annak szükségességét, hogy 2010-ig nem egyszerűen több munkahelyet (azáltal, hogy 54%-ról 60%-ra növelik az aktív nők arányát), hanem egyben jobb minőségű munkalehetőségeket is teremtsenek a nőknek;
- G. mivel a 2004. márciusi lisszaboni Európai Tanács elismerte, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőségi politikák nemcsak a társadalmi kohézió, hanem a gazdasági növekedés eszközei is;

⁽¹⁾ HL C 364., 2000.12.18., 1. o.

⁽²⁾ HL C 310., 2004.12.16., 1. o.

2006. február 2., csütörtök

- H. mivel a szegénységgel és a társadalmi kirekesztéssel együtt járó kockázatok, melyek a gazdasági fejlődést és az Európai Unión belüli társadalmi kohéziót akadályozó tényezők, fokozottabb mértékben jelentkeznek az idős, a bevándorló, és a gyermeküket egyedül nevelő nők között,
- I. mivel a családi és a szakmai élet összeegyeztetése érdekében az európai foglalkoztatási stratégia egyenlőségi pillére keretében tett erőfeszítések mellett további intézkedésekre van szükség a nemek közötti fizetési különbségek csökkentésére, valamint az egészségvédelemmel, és a jellemzően nőket érintő betegségek megelőzésével és szűrésével kapcsolatban;
- J. mivel a nők és férfiak megkülönböztetése mind az előmeneteli kilátások esetén, mind akkor, ha azonos szinten alkalmazzák őket, még mindig olyan mértékű, hogy a nők továbbra is sokkal kisebb arányban vannak képviselve a döntéshozatali szinten, és még ennél is kisebb mértékben az alacsonyan fizetett munkákban;
- K. mivel erősebben kell ösztönözni a nők és férfiak közötti egyenlőséget az európai foglalkoztatási stratégia három másik pillérében, vagyis a foglalkoztathatóság, a vállalkozó szellem és az alkalmazkodóképesség terén;
- L. mivel a strukturális alapok és egyéb pénzügyi eszközök a nők és férfiak közötti egyenlőséget előmozdító közösségi és nemzeti politikák megszületését ösztönző fontos katalizátorok, és a nők és férfiak közötti egyenlőség dimenziójának beillesztése azt a célt szolgálja, hogy legyőzzük a szakmai és a családi élet megszervezésének strukturális egyenlőtlenségeit, amelyek számos nő részvételét korlátozzák a munkaerőpiacon, a szakmai képzés és élethosszig tartó tanulás területén, valamint a közéletben;
- M. mivel – az európai foglalkoztatási stratégia végrehajtása keretében, és a teljes és minőségi foglalkoztatottságra irányuló politika kialakításának figyelembevételével – konkrét intézkedésekkel kell támogatni a vállalkozó szellemet a nők körében, célzott képzés biztosításán és a hitelekhez, többek között a mikro-hitelekhez való hozzájutás ösztönzésén keresztül;
- N. mivel a nők és férfiak közötti egyenlőségről szóló második éves jelentés – amelynek elkészítésére a 2003. márciusi Európai Tanácson az állam- és kormányfők szólítottak fel – az első olyan jelentés, amely lefedi a 25 tagállamra kibővült Uniót, azonban nem szól a csatlakozó és tagjelölt országokról, így Romániáról, Bulgáriáról, Törökországról és Horvátországról;
- O. mivel a Bizottság jelentése leíró természetű, és szól a tagállamok jelentősebb jogi fejlődéséről, ám nem tér ki a közösségi joganyag átvételének hiányosságaira és a tagállamok által elkövetett jogsértésekre, és kerüli a kialakult helyzet elemzését és értékelését is;
- P. mivel a Bizottság jelentése rávilágít arra, hogy a nők és férfiak közötti különbségek csökkentek a foglalkoztatás és az oktatás terén az Európai Unióban, de a két nem közötti fizetési eltérések majdnem változatlanok maradtak, és a jelentés egyértelműen kimutatja, hogy nem történt valódi előrelépés az egyenlő értékű munkáért való egyenlő díjazás elvének érvényesítése terén, amelyet harminc évvel ezelőtt a férfiak és a nők egyenlő díjazása elvének alkalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1975. február 10-i 75/117/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ vezetett be; mivel a 15 tagú EU-ban ez az eltérés stabilan 16 % körül maradt, míg a 25 tagú EU-ra vonatkozó becslés, amely figyelembe veszi az új tagállamokban meglévő fizetési eltéréseket valamivel kevesebb, 15 %;
- Q. mivel, még ha a nők képzettségi szintje magasabb is, mint a férfiaké, továbbra is később találnak munkát, valamint a 15 és 24 év közötti nők foglalkoztatási aránya nem javult,
- R. mivel a nemek közötti egyenlőség területén munkálkodó szervezetek számára egyre fokozottabb jelentőséggel bír egyrészt a nők és férfiak közötti egyenlőséget előmozdító EU-politikák megfelelő átláthatóságának biztosítása, és azok hatékonyabb – pl. nem kormányzati szervezetek segítségével történő – közvetítése a nyilvánosság felé valamennyi tagállamban, másrészt a kapcsolódó közösségi programok hozzáférhetőségét javító intézkedések;

(¹) HL L 45., 1975.2.19., 19. o.

2006. február 2., csütörtök

- S. mivel a Férfiak és Nők Közötti Egyenlőség Európai Intézetének felállítása megkönnyíti az adatok összegyűjtését és egységesítését, a módszertani eszközök fejlesztését, valamint a legjobb gyakorlatok terjesztését és cseréjét, és mindez fokozottan segíti a nemek közötti egyenlőség elvének előmozdítását;
- T. mivel a Bizottság elhatározta, hogy 2007-et az „általános esélyegyenlőség európai évévé” nyilvánítja;
1. üdvözli azt a tényt, hogy 2004 tavaszán az Európai Tanács elismerte, hogy a nemek közötti egyenlőségi politikák a társadalmi kohézió és egyben a gazdasági növekedés eszközei;
 2. üdvözli annak elismerését, hogy fontos a nemek közötti fizetési különbségek csökkentése, és ösztönözni kell a munka és a családi élet összeegyeztethetőségét a nők esetében éppúgy, mint a férfiaknál;
 3. úgy véli, alapvető fontosságú, hogy a Bizottság tájékoztassa a Parlamentet a különböző tagállamok által e területeken elért haladásról, különös tekintettel a pekingi cselekvési program végrehajtására – beleértve a reprodukciós és szexuális egészséget – és hogy az egyes tagállamokra vonatkozó statisztikai adatokat rendszeresen továbbítsa a Parlament felé;
 4. hangsúlyozza, hogy a nemek közötti esélyegyenlőség és az egyenjogúság hatékony integratív megközelítése (gender mainstreaming) elkötelezettséget követel meg a legmagasabb politikai szinten;
 5. felkéri a politikai pártokat nemzeti és európai szinten, hogy vizsgálják felül struktúrájukat és eljárásait annak érdekében, hogy eltávolítsák az összes akadályt, amely közvetlenül vagy közvetve hátráltatja a nők megkülönböztetéstől mentes részvételét, és hogy alkalmazzanak megfelelő stratégiákat a választott testületekben a nők és férfiak képviselők közötti nagyobb egyensúly elérése érdekében;
 6. emlékeztet az EK-Szerződés 3. cikkének (2) bekezdésére, mely szerint a Közösségnek minden intézkedése során törekednie kell az egyenlőtlenségek megszüntetésére, és ösztönöznie kell a nők és férfiak közötti egyenlőséget;
 7. azon a véleményen van, hogy a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmódra vonatkozó jogszabályoknak a szociális védelemre is vonatkozniuk kell, ideértve az egészségügyet és az oktatást;
 8. üdvözli a Férfiak és Nők Közötti Egyenlőség Európai Intézetének létrehozását, és reméli, hogy az meg fogja kapni a feladatai elvégzéséhez szükséges autonómiát és forrásokat;
 9. sürgeti a Bizottságot, hogy használja fel a strukturális alapokat a nők és férfiak közötti egyenlőség előmozdítására, biztosítva, hogy az operatív programok tartalmazzák ezt a dimenziót;
 10. aggodalmát fejezi ki a szexuális kizsákmányolás céljából zajló nőkereskedelem és a családon belüli erőszak növekedése miatt, és sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket e folyamatok visszaszorítására;
 11. felkéri a tagállamokat és a Bizottságot annak biztosítására, hogy a nyugdíjkonstrukciók ne alkalmazzanak hátrányos megkülönböztetést a nőkkel szemben, és arra, hogy ne erősítsék meg azokat a létező konstrukciókat, amelyek az ellátások és a járulékok tekintetében máris hátrányos helyzetbe hozták a nőket;
 12. felkéri a tagállamokat, a csatlakozó és a tagjelölt országokat, hogy szolgáltatassanak statisztikákat a nemek közötti fizetési különbségekről minden szakmai területen, és hogy intenzívebb és jelentősebb intézkedéseket tegyenek a nemek közötti fizetési különbségek csökkentésére vonatkozó közösségi jogszabályok végrehajtására, és a nemek közötti munkaerő-piaci megkülönböztetés megszüntetésére annak érdekében, hogy növeljék a képzettségüknek megfelelő vezetői állásokban dolgozó nők százalékos arányát;
 13. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy elkerüljék a nemek munkaerő-piaci megkülönböztetését, és felkéri a tagállamokat, hogy oktatási rendszerükben ösztönözzék a fiatal nőket arra, hogy a nem hagyományos területeken folytassanak tanulmányokat;

2006. február 2., csütörtök

14. arra bátorítja a tagállamokat, hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket a női munkavállalók munkája és magánélete összeegyeztethetőségének támogatása céljából, például gyermek-, idős- és eltartottgondozási lehetőségek biztosításával, és rugalmasabb munkafeltételek teremtése által;
15. ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a Bizottság ellenőrizze a közösségi vívmányok tagállamok általi tiszteletben tartását a nemek közötti egyenlőség tekintetében valamennyi uniós politikában, különösen a foglalkoztatás, az áruk és szolgáltatások hozzáférhetősége, és azok nyújtása terén; ezért felkéri a Bizottságot, vizsgálja meg a tagállamokban a közösségi jog alkalmazásának módját, és tegye meg a megfelelő lépéseket, ha az esélyegyenlőségre vonatkozó joganyag tagállami átültetésében hiányosságokat, illetve annak végrehajtásában jogsértéseket észlel;
16. hangsúlyozza azt a tényt, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó európai politikának átláthatónak és láthatónak kell maradnia annak érdekében, hogy ösztönözzék valamennyi érintett részvételét, ideértve a szociális partnereket is;
17. úgy véli, hogy a tagállamoknak ösztönözniük kell intézkedések elfogadását a szegénység, különösen a nőket érintő szegénység elleni hatékony küzdelem terén oly módon, hogy gazdasági és társadalmi szinten fokozatosan biztosítsák a nők számára a fennmaradás lehetőségét;
18. emlékeztet arra, hogy 2007-ben, az általános esélyegyenlőség európai éve keretében, a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó európai politikát olyan prioritásként kell kezelni, amely többdimenziós átfogó politikaként is megerősítést nyer, és különös figyelmet kell szentelni a hátrányos helyzetű csoportoknak;
19. emlékezteti a tagállamokat a 2002-es barcelonai Európai Tanács során elfogadott kötelezettségvállalásukra, hogy kiküszöböljék a nők és férfiak egyenlő munkaerő-piaci részvételének akadályait, valamint a hároméves és az iskolaköteles kor közötti gyermekek 90%-a, és a három év alatti gyermekek legalább 33%-a számára 2010-ig bevezetik a gyermekgondozást; felkéri a tagállamokat, hogy terjesszenek elő hasonló célkitűzéseket az idős és beteg hozzátartozókat gondozó létesítményekre vonatkozóan;
20. ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak létre hozzáférhető és megfizethető gondozási struktúrákat a gyermekek és az eltartottak számára;
21. hangsúlyozza, hogy támogatni kell a nemük és nemzetiségi vagy vallási hovatartozásuk miatt gyakran kettős megkülönböztetés áldozataivá váló bevándorló nők társadalmi beilleszkedéséhez az oktatáshoz való hozzáférésük megkönnyítése, szakmai tevékenységük támogatása, valamint az Európai Szociális Alap programjaiba és a bevándorlók társadalmi helyzetének javítását szolgáló Equal-programba való bevonásuk útján;
22. ösztönzi a Bizottságot, hogy készítsen statisztikákat a gyermek-, idős- és eltartottgondozási struktúrák létesítésére, és azok hozzáférhetőségére vonatkozóan; kéri, hogy a készüljenek el a szükséges felmérések a férfiak és nők közötti egyenlőség megteremtéséhez a mindennapi élet összes területén valóban hozzájáruló, már létező eszközök felhasználására és azok működésére vonatkozóan;
23. javasolja a nők és a férfiak közötti egyenlőség integratív megközelítése és a lisszaboni stratégia jobb összehangolását a nemek problematikájának jobb figyelembevétele érdekében a Lisszabonban rögzített nagyra törő célok megvalósítása során;
24. hangsúlyozza a szociális partnerekkel való együttműködés fontosságát a nők munkahelyi szerepének megerősítésére irányuló erőfeszítések terén, és a nőszervezetek különleges szerepét a nők társadalmi és politikai életben való részvételének erősítésében;
25. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a döntéshozó testületekben fokozzák a nők képviseletét, mivel ez alapfeltétele annak, hogy a nemek közötti egyenlőség elve valamennyi politikában hatékonyan érvényesüljön;
26. kéri a Bizottságot, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőségről szóló jövőbeli éves jelentéseibe foglalja bele a csatlakozó és tagjelölt országokra vonatkozó adatokat és statisztikákat;
27. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok, illetve a csatlakozó és a tagjelölt országok kormányainak.